

Pavienis numeris 2 Centu.

Single Copy Cents.

KATALIKAS

ORO ATMAINOS.

Chicagoj ir apilinkėse rytoj, antradi-
nyj, nepastovus oras, gal bus lietaus su per-
kūjia; vėjas nedidelis.
Saulėtėka 5:00; saulėlaida 6:48; mėnulis
patekės 1:22 val. naktį.
Vakar maximum temperatūra: 7:00 po piet.
79, minimum pusiaudienj 67.

AMERIKOS LIETUVIŲ DIENRASTIS.

No. 10

(Lithuanian Daily).

Chicago, Ill., Pirmadienis, Rugpjūčio (August), 17 d., 1914 m.

Entered as Second-Class Matter Au-
gust 6, 1914, at the Post Office at
Chicago, Ill., under act of Mar. 3, 1879

Metai XVI

PALANGOS MIESTELIS SUDEGINTAS

RYGA, rugp. 17. -- Vokietijos torpediniai laivai subombardavo ir sudegino Palangą. Čia pranešta, kad miestelio gyventojai labai daug nukentėjo.

EXTRA!

Rusijos caras su cariene ir savo sosto ipėdiniu iš Peterburgo persikėlė Maskvon, senobinēn carų Romanovų sostinėn. . . .

Vėliausios Žinios iš Karo lauko.

TOKIO, rugp. 17. -- Japonija pasiuntė Vokietijai ultimatumą, kuriuo reikalaujama atitraukti visus karo laivus iš Tolimųjų Rytų ir ištuštinti Kiao-Chou. Jei ne, tai nuo rugp. 23 d. Japonija griebsis ginklo.

PEKINAS, rugp. 17. -- Čia netikima, kad Vokietija sutiks išpildyti Japonijos reikalavimus. Japonija ir Anglijos kariuomenė Čini-
joj rengiasi karan.

WASHINGTON, rugp. 17. -- Patirta, kad Japonija pasiryžus užlaikyti Činijos neutralitetą ir taipgi užlaikyti prieteliškus ryšius su Suv. Valstijomis.

LONDONAS, rugp. 17. -- Apylinkėse Dinant, Belgijoje, palei upę Meuse, buvo vokiečiai susirėmę su francuzais. Francuzai atmušė vokiečius ir užėmė abu upės krantus.

PARYŽIUS, rugp. 17. -- Vokiečiai buvo išiveržę į Franciją ir užėmė miestus Blamont ir Cirey. Francuzai užpuolė vokiečius savo keliu ir išvijo kaizerio kareivius.

PARYŽIUS, rugp. 17. -- Francuzai išiveržė į vokiečių Lotaringiją ir, besimūdami kalnuose ties Denon, paėmė 500 kaizerio kareivių nelaisvėn.

LONDONAS, rugp. 17. -- Iš Delmont, šveicarijoje, sustiprinti francuzai ėmė vėl veikti prieš vokiečius Alzacijoje, tarp Belfort ir Altkirch.

LONDONAS, rugp. 17. -- Telegrama iš Nish pranešama, kad austrai daug nukentėjo bebandydami persikelti per Savą ir du laivus su kareiviais serbai nuskandino ties Bielgradu.

LONDONAS, rugp. 17. -- Paskelbta čia, kad francuzai paėmė vokiečių gen. von Diembling nelaisvėn.

PARYŽIUS, rugp. 17. -- Visi vokiečiai ir austrai liko išvyti iš Morocco, nes nutūmėta, kad jie kurstę tenyškščius gyventojus prieš francuzus.

PARYŽIUS, rugp. 17. -- Du francuzų lakunu skraidė Metz padangėse ir mėtė bombas. Į lakunus buvo pasipylę šuviai, bet francuzai saugiai sugrįžo pas savuosius.

LONDONAS, rugp. 17. -- Anglijos garlaiviai sugadinę vokiečių skraiduolius Goeben ir Breslau Viduržemienėj jūrėj.

LONDONAS, rugp. 17. -- Iš Amsterdamo pranešama, kad kaizeris išvažiuavęs Francijos pasienin.

Iš Peterburgo atėjo žinia, kad caras su visa savo šeimyna persikėlęs Maskvon.

LINKSMOS NAUJIENOS IŠ DANGAUS.

Paryžius, rugp. 17. -- Francijos lakunai skrajoja Alzacijos padangėse ir mėtė į miestelius ir kaimus pūndus laikraščių, kur aprašyta apie francuzų pasisėkimus kare. Taigi linksmas naujienas gauna iš dangaus.

Rusija jau pasirengusi žengti.

PARYŽIUS, rugp. 17. -- Rusijoje mobilizacija pasibaigė greičiau, negu buvo spėta. Rusijos armija dabar jau gatava žengti ir pirmos žingsniai umai apsi-
reikš. Rusų kavalerija jau perėjo Galicijon ir gauda

austrų žvalgus. Ties Tarnopol vienas austrų pulkas liko išblaškytas.

Rusų kariuomenė jau žengia pirmyn ir į Vokietiją. Pereitais metais nepaprastai vokiečiai rupinosi sustiprinti tvirtoves Gaudenos ir Thorn. Vienok, jų padėjimas nėra tvirtas.

Prieš Rusijos milijoninę armiją vokiečiai turi penkis korpusus. Ir tie korpusai sudėlioti iš visokių atsarginių. Geriausios vokiečių spėkos nusiūsta Franci-

jos pasienin. Todel vargu vokiečiai ilgai atsilauks prieš siaurės meškiną.

Socialistai kyla prieš kaizerį.

LONDONAS, rugp. 17. -- Matyt, kad ištikro vokiečių socialistų vadas Liebknecht liko nugalabintas. Išpradžių ta žinia išrodė lyg gandu, kaip anas pirmutinis gan-

das apie 110 socialistų atstovų sušaudymą. Dabar iš Romos ateina šitokia žinia:

"Pabėgėliai iš Berlyno čia pasakoja, kad socialistai kyla visoj Vokietijoje dėl nužudymo jų vadovo Liebknechto."

Serbai nepasiduoda Austrams.

Londonas, rugp. 17. -- Telegrama iš Salonikų Ti-
mes'ui pranešama, kad austro-vengrai buvo bandę persikelti per Savą. Persikeliantiems apgynimu buvus artilerija. Bet serbai irgi turėjo artileriją ir ėmė leisti šuvius į besikeliančius. Serbai gerai pataikė ir išblaškė austro-vengrų kariuomenę.

Ant salutės Tziganlia užsiliko 25 austro-vengrų kareiviai. Serbai paėmė juos nelaisvėn ir nugabeno į Bielgradą.

Zymus austrų burys persikėlė per Driną ties Losnizta ir per Savą ties Shabatz.

Ties Bielgradu austrai norėjo persikelti per Dunojų. Serbų kanuolių šuviai nuskandino du austrų laivus su kareiviais.

Bielgradas baisiai bombarduojama. Daug namų sugriauta. Serbų artilerija energišškai atsako.

Austrų veikimai Rusijos parubežiais.

Berlynas, rugp. 17. -- Austro-Vengrijos armija eina pirmyn Vislos pakrantėmis. Austrai sako, kad Rusijoje užimtose vietose neišlaikoma tarptautinių teisių. Šaudoma į austrus iš privatinių namų. Kalisė iš priva-

Problemacija sukėlė daug svarstymų.

LONDONAS, rugp. 17. -- Vyriausiojo vado Rusijos armijos didžiojo kun. Nikolaus problemacija į lenkus sukėlė daug svarstymų ir pašnekos. Daugelis laikraščių komentavo tą problemaciją.

Daily News rašė: "Caro žvilgsniu Vokietiją turės netekti lenkiškųjų provincijų ir Austrija Galicijos. O toks smugis būtų panaikinti Austrijos. Rusijai teks tas, ką Austrija ir Vokietija praras."

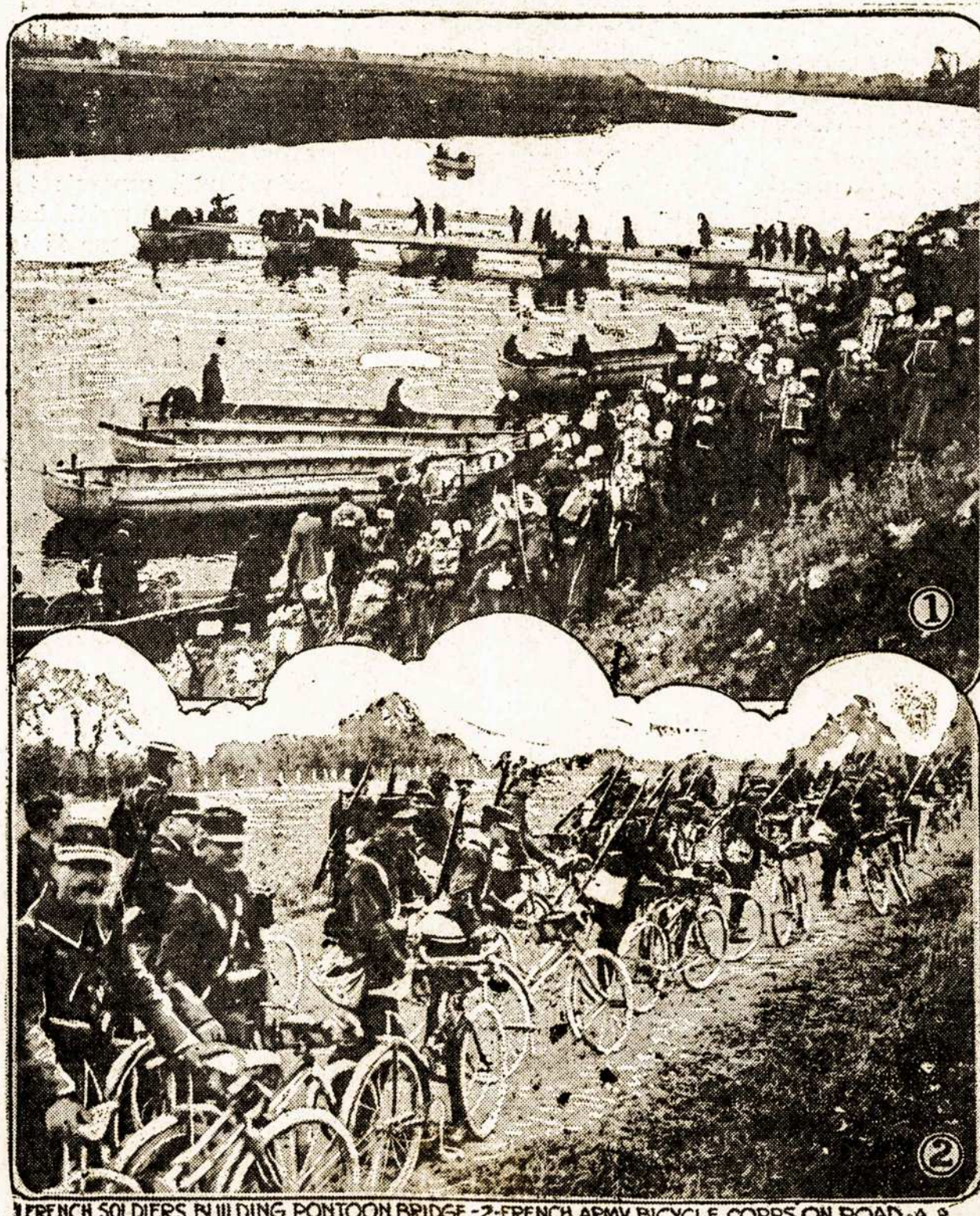
Japonijos ultimatum Kaizeriui.

TOKIO, rugp. 17. -- Japonija pasiuntė Vokietijai ultimatumą. Pirmiausia reikalauja be atidėlioimo atitraukti visus savo karo garlaivius iš Tolimųjų Rytų. O tuos, kurių negali atitraukti, tuoj nuginkluoti.

Toliau reikalauja, kad ne vėliau kaip rugpjūčio 15 d. pavestų be jokių sąlygų arba atlyginimo visą teritoriją Kiao-Chou. Ta teritorija ilgai pereinanti činų valdžion.

Atsakymas į ultimatumą turi ateiti ne vėliau, kaip rugp. 23 d.

tinų namų šuviais užmušta du ir sužeista 20 ar 30 austrų kareivių. Austrai spėja, kad tokie dalykai dedasi Rusijos valdžiai kurstant. Austrai buvę priversti apiešti užimtus miestus Kielece ir Chencin.

PARODOMA, KAIP FRANCUZŲ KARIUOMENĖ TAISO PONTONINĮ TILTĄ SKERSAI UPĖ. APAČIOJ MATOMA FRANCUZŲ BURIS SU DVIRAČIU.

KATALIKAS

Amerikos Lietuvių Dienraštis
(The Lithuanian American Daily)
Published every day except
Sundays & Holidays.

Published by
JOHN M. TANANEVICH
S. P. TANANEVICH
TERMS OF SUBSCRIPTION:
One year \$5.00
Six months 3.00
Three months 1.75
To Europe for one year 7.00
Advertising Rates Moderate.
All letters shall be addressed to:

KATALIKAS

3249 South Morgan Street
Chicago, Ill.
Telephone Yards 6870-6871

DIENRAŠČIO PRENUMERATA
YRA SEKANTI:

Metams \$5.00
Pusei metų 3.00
Trims mėnesiams 1.75
Pavienių numerių kaina 2c.
Rašydami laiškus adresuokite:

KATALIKAS

(The Lithuanian American Daily)
3249 South Morgan Street
Chicago, Ill.
Telephone Yards 6870-6871

Musų pastabos.

APIE VALGOMŲ PRO-
DUKTŲ BRANGUMĄ.

Andai teko mums šioj vietoj su gerb. skaitytojais pasidžiaugti, kad Amerikoje laikai gerėja, kad nekuriuose fabrikuose imama sparčiau dirbti, kad dabartinis karas Europoje Suv. Valstijų darbininkams suteiks tikrąjį palaiminimą. Apie tai gana rimtai pradėjo svarstyti ir pati valdžia, ir amerikonišės pirklybos išvystymu užsiėmė patsai kongresas. Be abejonės tie musų splojiškai turės įvykti ir tai neužilgo, tik čia turime dar pažymėti vieną Suv. Valstijose negeistiną apsi-reikimą, kuris dėl valdžios neapsižiūrėjimo visoj šalyj pagindo nepaprastus dalykus.

Taigi, kuomet buvo apkalbama besibartiantis gerbėvis, tik tuč tuojau kaip ant tų patyčių įvairios rūšies spekuliantai paaugština valgomų produktų kainas ir visoj valstybėj tuo savo pasielgimu pagindo kuone an-trą europinį karą. Mat, spekuliantų, prisidengiant karu Europoje, norima pasinaudoti ir antsyk iš varg-dienų žmonelių prisilūpti pinigų. Tačiau tokie spekuliantų manebrai jiems gali išeiti labai blogai, kadangi tasai jų nedoras pasielgimas tuojaus pasiekė prezidento Wilsono ausis ir šis, vyriausias šalies viršininkas, įsākė generaliam prokurorui susekti valgomų produktų kainų pakėlimo priežastį ir už tokias be priežasties spekuliacijas visus kaltininkus be jokio išsiteisinimo nubauti. Prezidentas ir visi kiti teisingi vyrai tvirtina, kad karas Europoje negali turėti intekmės ir valgomų produktų pabrangimą Amerikoje, tuo labiau, kad šiais laikais jokie produktai i Europą neišvežami. Tai vien tik žiaurus žmonių plėšimas.

Prezidentas Wilson yra žinomas kaip energingas ir teisingas žmogus. Jis įsākė generaliam prokurorui iš-

ieškoti įstatymą, sulyg kurio tuos spekuliantus būtų galima patraukti atsakomybėn ir aštriai nubauti, i-dant jiems ateityj atsinorė-tų panašias šunys dirbti. Bet jei kartais tokio įstatymo nebūtų, arba jis būtų per lengvas, prezidentas nusprendė tokį įstatymą ap-dirbti ir duoti kongresui užgirti.

Juk tai nėra juokai, kad visokios rūšies mekleriai sulyg savo noro imtų smaugti visus šalies gyventojus.

Bet visgi būtų gera žino-ti, kokiuo tikslu, kas nori-ma atsiekti pakeliant taip staiga už produktus negir-dėtai augstas kainas.

Mat, Europoje eina ka-ras. Neužilgo tenai pritrūks valgomų produktų, kurių ten ypač bus daug reikalau-jama pasibaigus karui. Kuomet bus jų reikalaujama, tai už juos bus brangiai ir mo-kama. Todel amerikonišės firmos, kad ateityj vienu žygiu susikrovus sau aukso kalnus, prikrovė valgomų produktų pilnus sandėlius ir laukia, kol bus atidaryta išnaujo tarp Amerikos ir Europos komunikacija. Kuomet firmos didesnę dalį produktų sukrovė ir dar krauna i sandėlius, ant tur-gavičių produktai susima-žino ir už juos imta kelti kainos — tai ir visa prie-zastis produktų pabrangi-mo.

Pakilus kainoms, visoj ša-lyj prasidėjo nepaprastas judėjimas. Daugiausia truk-šmo kelia, žinoma, moteris, kurioms visuomet prisieina valgomus produktus pirkti ir už juos brangiai mokėti. Sujudo visos moterių orga-nizacijos, kliubai. Prie mo-terijų prisidėjo vyriškiai ir pagaliau tan dalykan įsi-maišė federalė valdžia su prezidentu priešakyj.

Nėra abejonės, kad spe-kuliantai sau gerą užmokes-nį gaus, kadangi presiden-tas nėra nuolaidus, ir pro-duktai išnaujo turės atpig-ti.

Kitaip ir negalės būti.

KAS UŽDRAUSTA SUV.
VALSTIJOSE.

Andai prezidentas Wilson paskelbė formalę Suv. Valstijų neutralybės deklaraciją kas link dabartinio ka-ro Europoje. Toj deklaraci-joj paduota 11 paragrafų, kuriuose išdėstoma, ko ne-leidžiama Suv. Valstijose gyventojams daryti, kad ne-sulaužius šios šalies neutra-lybės europinio karo žvilgs-niu.

Lietuvių informacijai čio-nai nekuriuos tų paragrafų trumpai paduodame.

Kuo aštriusia uždrausta štai kas:

Priimdinėjimas ko nors tarnybon arba kareiviavi-mas bile kuriai kariaujan-čiai pusei.

Samdymas arba palai-kymas kito asmens kaipo-rekruto ir pačiam įstojimas kariuonėn tarnybon bile ku-rion kariaujančion pusėn.

Nusamdymas asmens, i-dant jis nusiduotų karan ir tenai pristotų bile vienon kariaujančion pusėn karei-viauti.

Sulaikymas asmens ir jo pasiuntimas karo laukan.

Prisirengimas ir ginklavi-

mosi arba norėjimas prisi-rengti arba apsiginkluoti.

Samoningas ėminas daly-vumo apginklavime kokio nors laivo, kuris turėtų bu-ti pasiūstas karo laukan.

Išdavimas arba pristaty-mas priemonių koki nors laivą apginkluoti, kad ji pa-siūsti bile katrai kariaujan-čiai pusei.

Padidinimas arba padau-ginimas kokio nors kariau-jančių pusių karo laivo tar-nybos arba igulos.

Pradėjimas arba pašauki-mas, organizavimas ir pri-rengimas priemonių kokiai nors karinei ekspedicijai, skiriamai bile vienai ka-riaujančių pusių.

Tai svarbiausieji presi-dento deklaracijos punktai, kuriuose pasakoma, kas gy-ventojams draudžiama Suv. Valstijose daryti, kol karas tęsiasi.

Valdžia saugiai prižiūri, idant tasai įsakymas pilnai būtų pildomas. Pirmiau čio-nai buvo sujudusios visos tautos, net ir lenkai, for-muoti tiesiog legionus ir siūsti karo laukan. Bet presi-dentui išleidžius deklaraciją, visi aptilo. Negirdima miestuose trukšmų, ypač slavių, kurie pirmiau buvo tiesiog užsidegę karo ugni-mi.

Lenkams žadama
autonomija.

Dabartiniam krizėj rusų valdžia pasirodo nuolanki ir nuolaidi. Štai dabar pažada lenkams autonomiją, laisvę kalbos ir tikybos, jei šitame kare prieš Austro-Vengriją, ir Vokietiją jie bus rusų so-stui ištikimi.

Didysis kunigaikštis Ni-kalojus, vyriausias vadas Rusijos armijos, išleido len-kams štai koki manifestą:

“Valanda išmuše, kuomet svajonės jūsų prabočių gali išsipildyti. Šimtas penkias-dešimt metų atgal lenkų valstybė buvo padaiinta, bet lenkų siela pergyveno viską, ir jie gyveno turėdami vil-tį kad ateis valanda lenkų atgijimo ir susitaikymo su Rusija.

“Rusų armija atneša jums linksmas naujienas to susi-taikymo. Tos naujienos iš-ardo rubežius, kurie skaldė lenkų tautą ir sujungia kru-von po Rusijos caro skep-tru. Po tuo skeptru Lenki-ja atsigims liuosa tikybos, kalbos ir autonomijos klau-simuose.

“Rusija tikisi nuo jūs tik ištikimumo, prie kurio jūs istorijai prisišči. Su atvira širdimi ir broliškai ištisto-mis rankomis didžioji Rusi-ja ateina jums pasitikti. Ji tiki, kad kadas, kuris kinto savo priešus prie Žalgirio, dar nesurudijo.

“Rusija nuo pakrančių Pacifiko iki Šiaurės jūrės maršuoja apšarvuota, su ginklais. Aušra naujos ga-dynės užtekėjo del jūs. Ši-toj šlovingoj aušroj matyt kryžiaus ženklas — ženklas kentėjimo ir prisikėlimo.”

Panamos kanalo
atidarymas.

Nors jau nuo senai jau buvo leidžiama per Pa-

namos kanalą plaukti ma-žesniems garlaiviams, bet del didesniųjų garlaivių Panamos kanalo vartai dar vis buvo uždaryti. Bet štai pereitą šeštadienį pirmu kartu perplaukė per kanalą didelis 10.000 tonų garlai-vis. Nuo tos dienos Pana-mos kanalas lieka atidary-tas ir viso pasaulio garlai-viai gali juo naudotis.

Kanalo atidarymas nebu-vo labai iškilmingas, kaip tai galima buvo laukti. Juk kanalas turi tarptautinę reikšmę. Oficialis kanalo a-tidarymas atidėta iki atei-nančio pavasario.

Garlaivis Ancon, prigulįs Suvienytų Valstijų karo de-partamentui, buvo išrink-tas atlikti pirmą kelionę.

Septintą valandą iš ryto didelis garlaivis Ancon iš-plaukė iš uosto Cristobal ir priplaukė prie Gatun var-tų. Devintą valandą jau perplaukė per vartus, per Culebra kriaušą persirito pusiaudienį ir vakarop, šeštą valandą, buvo gale kanalo ir išplaukė i Paci-fiką.

Ant garlaivio Ancon bu-vo 74 oficerai baltose, kaip sniegas, uniformose. Pats garlaivis buvo šviežiai numalevotas ir gražiai bliz-gėjo ant saulės. Buvo išrė-dytas vėliavomis ir žen-klais visų valstybių.

Ant garlaivio buvo taip-gi pulk. George Goethals, kanalo darbų vedėjas ir ka-nalo juostos gubernatorius. Buvo ir Panamos respubli-kos prezidentas Porras su savo štabu.

Palei kanalą minių-mi-nios žmonių stovėjo. Dar-bininkams tą dieną buvo didelė šventė. Jie eilėmis stovėjo kanalo pakrantėse. Būriai sodiečių buvo susi-rinkę ir žiūrėjo plaukiant jūrės milžiną per kanalą.

Oficialis Panamos kana-lo atidarymas bus ateinan-tį pavasarį ir kartu su tuo atidarymu atidarys paro-das San Francisco ir San Diegoj.

Delko dabartinis
karas yra butinas.

Nebukime vaikai; pame-skime sielvartus ir histeri-jų pseudohumanitarizmą ir pažvelgkime teisybei tiesiog i akis.

Karas yra žiaurybė, bar-barystė, žmonijos baisiausia piktadarybė — tas tie-sa. Delko vienok šiais lai-kais, kultūriniam dvide-šimtam metašimtyj, tautos su tokiou džiaugsmu ir krikštavimais puolasi kaip pašėlusios kita ant kitos ir skerdžiasi? Juk tai labiau civiliziuotos tautos šiandie Europoje sustojo i eiles ir be pasigailėjimo žudosi maudosi kraujuose. Delko?

Nes karas karui nėra ly-gus.

Siekime giliau i žmonių psichologiją, o sužinosime, iš kur ėmėsi tasai karingas upas.

Nuo 1870 metų tęsėsi Eu-ropoje ginkluota ramybė, jei aplenksime mažesniųjų valstybių nesutikimus ir retkarčiais susikirtimus.

Ir ką gi gero suteikė Euro-pai toji romybė, kuri vi-

suomet buvo skelbiama pil-nai palaimintąja, iš dan-gaus siūsta?

Visųpirmu nepanaikino militarizmo sunkenybų; — priešingai, metai i metus valstybės didino mokesnius del tų žaislų kariuomenei, taip kad pagaliau privedė link to, jogei visoms valsty-bėms ėmė grasinti ekono-minis suirimas.

Jei prisižiūrėsime i tokia Austrija, kurios ginklavi-mosi paskatinant Vokietijai jau senai peržengė viso-kias ribas ir finansinę ga-limybę, tuomet aiškiai su-prasime, kaip tai toli su tuo militarizmu buvo nužengta.

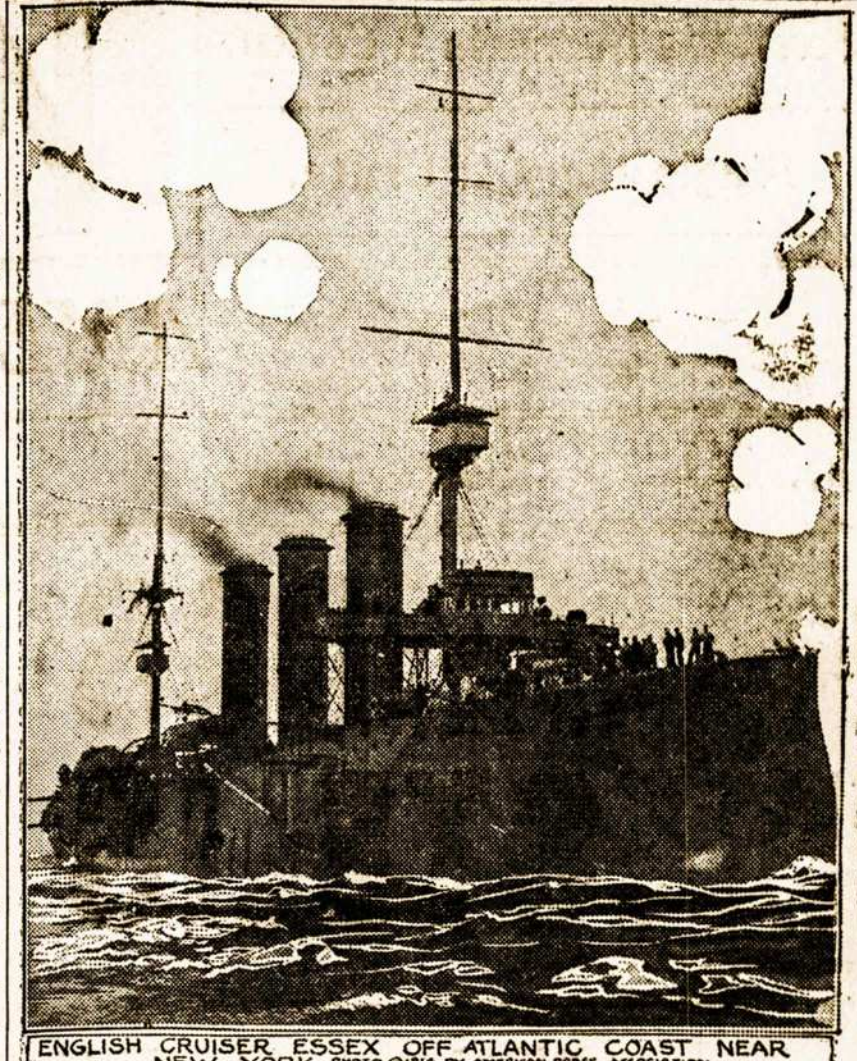
Apart vandens ir oro nera-si tenai jokio daikto, kuris nebūtų apkrautas dideliais mokesniais. Apart betarpi-nių mokesnių nuo pelno ar-ba nuosavybės, tenai pilie-tis priverstas mokėti pini-gus už viską, kas tik jam prisieina palytėti; kol šmo-tas duonos pasiekia jo bur-ną, už tą šmotą jau turėjo mokesnius valdžiai užmokė-ti žemdirbis, javų pirklys, malunininkas ir duonkepis.

Tas pat yra ir su visa-kuom. Didesnė gi tų mokes-nių dalis skęsta bedugnini militarizmo kišenium, kad tuo tarpu kiti kultūriniai ir visuomeniniai valstybėje reikalai šiaip-taip sulopo-na. Jei ne visuomenės ini-ciatiava ir jos duosnumas, pati valdžia be abejonės ne-susiprastų, kad žmonėms reikalingos mokyklos.

Bet negana to. Negana, kad žmonės net link žemės spaudžiami mokesnių sun-kenybėmis. Jie dar privalo pristatyti kanuolėms mėsos, naujokų, atitraukti kas metai šimtus tukstančių rankų nuo darbo, kad tuos visus vyrus apginklavus ir padarius juos pirmos rū-šies tinginiais. Eikime to-liau. Tos pačios kanuolės ir šautuvai, kurie nupirkti už liaudies pinigus valstybė apginti, retkarčiais myli savo vamzdžius atsukti i tą pačią liaudį, gangreit toji liaudis ima murmėti, kuomet valdžia sumano iš jos atimti pilietybės teises. Žo-džiui sakant, žmonės patis prisideda prie žudymo sa-vės, kaip ir prie užlaikymo brutalių ir kraugerių cie-sorių ir generolų, kurie pra-stuosius laiko paprasta gal-vija.

Gi kas dar arčiau, tai a-belna visuomeninė demora-lizacija, kokią paskui save velka militarizmas. Po dur-tųvų priedanga, prisikabi-nės valdiškos klingos siau-čia išnaudojimas ir auga kapitalas. Veisiasi galybės veltėdžių, kvailių prasisiekė-lių, bet gana apsuksčių, ne-siskaitančių su pinigų su-griebimo priemonėmis. Jie labai gerai numano, kad juos nuo piliečių rustumo visuomet apgins šautuvai su durtuvais. Išipenėjės koks kiaučių pirklys išsis-kečia ant pramanyto sosto, kiti visi jo tarnai meduje maudosi, lupdami nuo žmo-nių paskutinių kailių; žmonės inteligentai, darbštūs, mok-slo vyrai vaikščioja pliki ir basi, valgo kas lieka ant stalų nuo tų veltėdžių ir tu-no lig ausų skolose.

Taigi tiek Europos tau-

Anglijos didžiulis skraiduolis "Essex", kuris apleido Suv. Valstijų pakraščius ir nuplaukė karan.

toms suteikė ginkluota ro-mybė.

Ir todel nestebėtina, kad Europos tautos taip drąsiai ir noriai veržiasi kovon, ku-ri turi pasibaigti tų bjau-rių santykių perversme. Nė-ra stebėtina, kad visos tau-tos šiandie puolasi ant Vo-kietijos, kuri militarizmą visoj Europoj išplatino. To-del ir nebūtų stebėtina, jei vietoj Austrijos Vokietijos ir Rusijos pražydytų pačių žmonių valdžios — respu-blikos, su augštesniais sie-kimais ir idealais.

Toksai karas, kaip da-bartinis, yra baisus daik-tas, bet podraug ir kiltas dalykas, nes gal jis krauju pakrikštys Europą ir atgai-vys ten visas prispausta-sias tautas.

K. K.

Rochesterio cicili-
kų susirinkimas.

(Feljetonas).

— Greičiau atidarykit mi-tingą — sukriokė kertėj sė-dėdamas rudaplaukis, rau-donnosis cicilikas.

— Paremiu įnešimą — su-riko čia pat sėdintis kitas cicilikas ir atsikusęs i rau-donnosį ėmė šnabždėti, kad noris, idant greitai pasibaig-tų mitingas, nes iš Bostono atvykęs "frentas" ir "už-fundijęs" čielą statinukę a-laus ir kelis butelius "vis-kės", ir palikęs tik pradė-tas vaises.

— Draugės ir draugai "šarap". Atidarau mitingą — suspigė Kazio Skebio pirm. balsas. — Visųpirmu liepiu sekretoriui perskaity-ti protokolą iš pereito mi-tingo.

Raštininkas atsistojo, at-sikrankstė ir ėmė murmėti. — Atsibuvo mėnesinis su-sirinkimas liepos... Tarp svarbiųjų dalykų buvo nu-karta parsikviesti garsų kalbėtojų, draugų Perkuno...

— Aš turiu faktišką pa-tėmijimą kas link draugo Perkuno — pertraukė skai-tymą vienas suaugęs vyras, pypkę ištraukęs iš burnos.

— Sėsk — riktelėjo pirm.

— Aš turiu savo mintis išreikšti ir turiu valią tai daryti — spyrėsi išrietęs sprandą cicilikas. — Tu ne-turi "provos" man balso ne-

duoti faktišką dalyką pasa-kyti. Anais metais kaip čia buvo Perkunas, tai jis išva-dino mane kuiiu, o mano žmoną pavadino kiaule. Aš ir šiandie jo kalba tebesi-jaučiu "išoltintu".

— Prie tvarkos — ėmė kiti šaukti.

— Turiu, draugai ir drau-gės, jums pranešti — tarė kasierius, kad dr-gas Per-kunas šiuo sykiu negali at-važiuoti, nes jis pristojų prie cičiliškiausio laikraš-čio ir veda agitaciją ir re-voliuciją. Todel debatai ga-li būti uždaryti.

— Baigk protokolą — ta-rė pirm. raštininkui.

— Išlaidos — tęsė rašti-ninkas — buvo tokios: J. Bikiniui už sumušimą tauti-ninko 25c., K. Asilumui už sumušimą kataliko J. 21c., Perkuno bylos vedimui 8c., sekretoriaus išlaidos 2c. Vi-so labo išlaidų 55c. Galas — pridurė raštininkas.

— Kas turi kokių patėmi-jimų kas link protokolo? — klausė pirm.

— Prašau balso — tarė Juodakienė.

— Kalbėk — tarė pirm.

— Aš manau, kad mušei-koms perdaug mokama...

— Aš tarsiu žodį tame reikale, — bamptelėjo pir-mininkas. — Man rodos, kad už tokį gerą užduoties atlikimą visai nedaug. Tu-rėjo po "pantę" alaus iš-sigerti del drąsimo. Ir rei-kejo ant "strito" ilgai sty-roti. Ir tą padarė del cicili-kinio mokslo palaikymo ir jo praplatinimo. Tuomi mus visų vardas paaugštinama. Reikia džiaugtis iš mus draugų drąsimo. Tai vi-siems jų darbas yra pavyz-džiū. Mūsų korespondentai užpildė ilgas špalas visuose pirmieviškuose laikraščiuo-se apie jų darbus. Musų kuopa gali didžiuties to-kiais draugais. Todel aš sa-kan, kad neperbrangiai. Aš tikiuosi, kad už mūsų darbš-tumą Sąjunga pripažins mums garbę. Ir mūsų kuopa ims augti labiau, negu lig-šiol. Juk dar ir dabar na-rius galima suskaičiuoti ant vienos rankos pirštu. Jei darbuosimės, tai bus kitaip. Šiuomi uždaruu mitingą. (Delnų plojimai ir šauks-mai: tegyvuoja cicilikizmas!).

Mušis ties Liege.

Vokiečio kareivio pasakojimas.

Traukinys mus atgabeno lig Herbesthal, paskutinio vokiečių parubežinio miesto. Mes važiuojame atviruose vagonuose ir toji kelionė mums rodėsi kokia tai triumfalė procesija; iš visų pusių gyventojai mus sveikino, šūkavo. Seni vyriškiai išėjo mus laiminti, gi moteris ir merginos, sekdamos paskui mus, ramino mus savo švelniais žodžiais, siūlydamos mums valgyti ir gerti.

Ties Herbesthal mes apleidome traukinį ir pasukome į plentą, kuriuomi pasiekėm Belgijos rubežį. Ant pat rubežiaus nebuvo jokio pasipriešinimo iš belgų pusės, nors, rodos, buvo keliatas šuvių paleista į tyrinėjantį mūsų kavaleriją, kuri rodė mums kelią.

Užėmus pirmąjį Belgijos miestą Limburg, kur atradome lokomotyvų ir šiaip reikalingų sau rakandų ir visokių įrankių bei maisto, mes patraukėm toliau, į Verviers, kurį mūsų kavalerija jau pirma buvo užėmusi ir kur jau nebuvo nei vieno belgų kareivio. Verviers miesto gyventojai su atsidėjimu žiūrėjo, kuomet mes žengėme miestą. Didžiama jų mus pamatę slapstėsi kur papulė, turbūt, manydami, kad mes ant jų pulsime ir su jais labai žiauriai apsisieime.

Žinoma, nieko tokio panašaus neatstiko ir mes ėjome tiesiog miesto valdybos bustan, ant kurio plevėsavę belgų vėliava. Tą vėliavą nutraukę užkabinome savą kareiviams bekrikštaujant. Paskui perskaityta problemacija francūzų kalba apie Verviers miesto ir viso to apskrįčio užėmimą ir prijungimą prie vokiečių imperijos. Problemacijos nuorašai išskabinta ant visų gatvių kerčių.

Po to mieste paskelbta karo stovis ir gyventojams pranešta, kad visoks vokiečių kariuomenei ir valdžiai pasipriešinimas bus nepakenčiamas ir kaltininkai tuojaus bus baudžiami mirtimi be teismo.

Vokiečių vienas vyresnysis oficerius užėmė miesto viršininko vietą ir paskelbė

į gyventojus atsiliepiamą, idant jie, pareikalavus, visomet musų armijai pristatytų pakaktinai valgomų produktų ir kitokių reikalingų daiktų. Taip pat įsakytą, kad gyventojai saulei leidžianties visi būtų savo namuose ir ant gatvių nepasirodytų lig saulei patekant. Gyventojų pareiga buvo suteikti musų kareiviams nakvynę. Visi miesto duonkepiai buvo priversti kepti duoną kareiviams. Iš sankrovų buvo paimta mėsa, daržovės, vaisiai ir kiti produktai ir atiduota kareiviams; patiemis gyventojams mažai kas teliko ir jų padėjimas tikrai pasirodė apgalvėtinas.

Kareiviams aštriai buvo uždrausta su gyventojais žiauriai apsieiti, išimant tai, jaigu jie atvirai priešintųsi karo valdybos parėdymams. Panašime atsitikime buvo įsakytą panaudoti ginklus.

Iš ten mes visu greitumu pasileidome link Liege. Pirmą kelionės dalį atlikom geležinkelio. Besitraukianti nuo mūsų šalies gilumon belgai paskui save kaip įmąnydami gadinio kelią ir todėl mūsų armija turėjo puškuoti tiesiog laukais. Tačiau tasai ėjimas buvo spartus ir nei nepasijutome, kaip prisiriartinome į Liege apylinkes.

Čia mes praleidom tokias baisenybes, kokių, rasi, pasaulį dar nebūta. Aš pats dalyvavau susirėmimo su belgais, kurie gynė miestą Liege. Ir nors aš esu nebaikštuolis, tačiau didi mūsų kareivių skerdynė man labai daug baimės padarė. Išnaudoj ir vėl išnaudoj mes žengėme priekyn, susirėmę petis į petį, tai prigulant kur nors pašlaitelėje liepiant musų oficeriams. Kiek palaukus, pakilę vėl bėgome ir išnaudoj išsitiesę ant žemės šaudėme ir vis šaudėme. Tokiuo savo pasielgimu mes žengėme vis arčiau link savo priešininkų belgų.

Kuo mes labiau skubino, kuo arčiau priešininko buvome, tuo labiau musų eilės retėjo ir retėjo. Bombos plaisėjo musų tarpe, musiškius mušė ir žeidė, gi tokios žaizdos nuo šukių buvo aršesnės kaip pati mirtis. Ir taip belgai musų vyrus guldė čielais tuzinais, kapomis, šintais...

Ar teko kada būti ugnij, ar veržėsi kada priešais nematomą savo priešininką ta-

vo draugams griuvant iš vienos ir kitos pusės — negyvais, sudraskytais, sužeistais? Ar teko kada matyti šios gadynės artileriją, nušautą antsyk į daugybę žmonių gyvasių? Ar kada matei kruvas negyvų ir kruvas sužeistų — ar visokių išvien susimaišusių? Ar girdėjai kada šauksmus sužeistų kareivių, kuriuos turėjai palikti lauke širdį draskančiose kančiose, gi pats žengei tolimesniam mušin ir kas valandėlė laukė sau kakton kulipkos?

Jei ne, negali sau ir perstatyti, ką mes praleidom ties Liege. Mes prieš belgus ėjome dienomis, lygiai ir naktimis.

Mūsų oficeriai mus ugnin vedė, kalbino nepaisyti gyvasties. Man regis, čia jau buvo ir per daug nerikalingo kraujo praliejimo. Mes žengėme tiesiog priešais priešininkų kanuolių vamzdžius, tarytum būtų buvę šiaip sau paprasti manebrai su nuduotu priešininku.

Šiais laikais karai panašiai neturėtų būti vedami, kur žmonės ilgomis eilėmis skerdžiamas.

Jaigu pasitaikydavo mums atsisukti ir bėgti atgal, tai darėm tik todėl, kad jau lindimas tiesiog mirties nasruosna buvo neišlaikomas. Po pirmųjų užpuolimų su pragaistingomis pasekmėmis, kareivių dvasia buvo visai pakirsta.

Stoka entuziazmo paplito po visas kareivių eiles. Tačiau nežiurint to, oficeriai akklai liepdavo mums išnaudoj pultis ant neįveikiamo priešininko ir guldėti savo galvas.

Ir tik tuomet, kuomet musų regimente liko tik saujalė kareivių, mums liepta persikelti į kitą karo lauko dalį, gi tuo tarpu paskui mus ėjusieji turėjo užimti mūsų vietą ir pamatyti tai, ką mes jau buvom matę ant savo kailio. Net saviškių sužeistųjų nuo karo lauko nebuvo galima pasiimti, taip belgai iš fortų ugnimi viską šlavė.

Kareivis, kurs tai nupasakoj, belgų buvo nuvytas per sieną Holandijon, ten nuginkluotas ir jam liepta kur noris apsigyventi. Mažas atkeliauti Amerikon, jei busią galima.

K. P.

Iš Lietuvos.

RIMŠĖ. Zarasų apskr. Įvažiuojant Rimšės miestelin (iš Duktų pusės) šone kelio parapijiniai kapynai. Kryžių pristatyta, kaip kuolų, be jokios tvarkos: vieni suluže, kiti sukinbė. Vieta būtų neblogiausia ir gražiai išvežtų, kaip iš šalies, taip ir vidury, kad negadintų išvaizdos šių kapynų tvora ir sulužusieji, sukinbusieji kryžiai.

O jau ką tvora — tai ir sakyti nemalonu. Bet gi negalima ir užtylėti, matant juos apleistais.

Ji pirma buvo akmeninė. Laikui bėgant akmenys suvirto, sugriuvo ir liko lyg labirinto griuvėsiai. Tai, dabar esant beveik be jo-

kio tvoros, žydų ožkos ir vietos ukininkų kiaulės, karvės eina ir lauko medelius ir žolynus, rausia drabsto kapus.

Kad netaisoma, tai bent samdytų sargą. Ir visgi taip, be jokios tvarkos kapinynas negalima laikyti.

UPININKAI. Ukmergės apskr. Upininkų bažnytkiemis toje vietoje, kur susitiekia Ukmergės ir Vilniaus apskrįčiai. Žmonės čionai neturtingi, nes žemė prie smėlio, kliudo čia dar ir paveldėjimo budas: daugelis turi vos 3 — 5 dešimtines. Žmonės neapsiśvietę; senesniųjų vos mažas nuosimtis skaityti temoka; vaikams mokyklosna ne labai noriai leidžia, nors ir išgalėtų; vietos mažutėlė mokykla nekuomet nebuna pilna. Viena iš priežasčių to žmonių tamso, tai "lenkų kultūra". Neseni dar tie laikai, kuomet čionykščiai žmonės buvo taip sulenkinti, kad beveik visi poterius kalbėjo lenkiškai, nors ir nesupraddami, ką kalbą. Nuo 1902 m. čionai apsigyveno kunigai-lietuvių, kurie parodė žmonėms tikrą kelią. Dabar žmonės džiaugiasi, kad gali melstis gimtąja kalba. Tik vienas Opeikiškių sodžius reikalauja lenkiškų pamokslų kas trečią savaitę. Kai kurie spėja, kad Vėprių klebonija duoda jiems drąsos reikalauja lenkiškų pamokslų, nes ten lenkų erelis didelį pagarbą laikomas.

KULIAI. Telšių apskr. Kulių miestelis yra pačioje Žemaičių širdyje, ties Klaipe, trijose myliose nuo Prūsų sienos. Žmonės — tikri žemaičiai; lenkiškai moka šiaip taip 3 — 4 žmonės. "Lenkų kultūra" dar nepasiekia šito krašto, nes nėra jokio dvaro: gal delto ir žmonės čia daugiau apsiśvietę ir turtingesni negu rytų Lietuvoje. Žemaičiai čionai gyvena viensėdžiais, jų trobos gražios ir didelės, nes dauguma iš jų turi po 2 — 3, o net ir 4 valakus žemės.

Bažnyčia Kuliuose nauja ir graži, pastatyta 1900 m. Čionai yra ir "blaivybės" skyrius, susidedas iš 200 narių, ir uko ratelis, gabevas ukininkams sėklų ir mineralų trašų. Parapijoje yra daugybė kunigaikštienės Oginskienės miškų, kurių didesnę dalį sunaikino kirmėlės. Keliai čia blogi, nes žemė prie molio.

PAKRUOJUS. Pan. ap. Pas mus baisiai išsiplatinusi girtybė. Blaivybės skyrius, nors čia ir yra, bet nieko beveik neveikia. Kol dar kamendoriavo čia kun. Braknis, bent paragindavo žmones blaivybėn, nors ir nebuvo blaivybės pirmininku (gubernatorius neleido); bet ji iškėlus, vietos klebonas blaivybė nieko nesirupina, o naujai atkeltas kam. kun. Vaitkevičius taip pat atsisako būti blaivybės skyriaus pirmininku. Tai musų žmonės lėmė labiau girtauti. Pakruojus, nors ir nedidelis miestelis,

bet visgi riogso jame bent 18 aludžių, kur monopolis ir traktierius, kuriuos musų žmonės žinoma maloniai palaiko. Kiekvieną sekmdienį ar šiaip šventadienį ir turgų dienomis netruksta muštynių, visokių barnių ir riksmų aludžių kambariuose ir gatvėse. Tai miestelyje, o kaimuose tai vėl pasidarę alužio linksminasi. Pas mus viešpatauja taip pat didis tamsumas. Nors ir yra mokyklų, butent, miestelyje ir dar rodos 4-se ar 5-se kaimuose, bet musų ukininkai, išskyrus kelis, ir nē nemano leisti jos na savo vaikų. Pavyzdžiui viename kaime (Mažeikiuose) mokslo metų gale belankydavo mokyklą 5 vaikų. Beto, pas mus yra dar daug ir kitų kvailybių.

DARSUNIŠKIS. Trakų ap. Laikraščiuose iš Darsuniškio tik retai pasirodo korespondencijų. O yra daug ko rašyti apie šį miestelį ir jo apylinkę.

Gamta apie Darsuniškių miestelį kuonopuikiausia, miestukas stovi ant Nemuno kranto. Iš kitų pusių gražūs žaliuojantieji miškai.

Gyvenimas vien lietuvių. Pamaldos nuo senų senovės atliekamos vien lietuviškai. Miestelyje gyvena apie pora šimtų ukininkų. Žemės skaitosi apie 40 valakų arba 8 o dešimtinių. Laukai išrėžyti "šniurais". Tolumas nuo miestelio didelis: 3 arba net ir puspenkto versto reikia važiuoti, kol pasieksi savo "šniurą". Butų geistina, kad kuogreičiausia išeitų vienasėdžiais, bet kur tau. Jau treji metai, kaip klibinasi, o vis kaip sėdi taip sėdi ant vietos. Norintieji nesutinka su nenorinčiais, keršijimai barniai, teismai. Taip andai vieno norinčio išeiti vienasėdžiūsna išversta ilgoka tvora, kito akėčios sukaptos. Jau laikas būtų darsuniškiečiams suprašti vienasėdžių naudą ir išeinant vienasėdžiais pašalinti nesutikimus.

Darsuniškyje yra vieno jauno dar ir apsiśvietusio vaikino lietuvių kataliko kolonijalė krautuvė, kurią vertėtų dursuniškiečiams palaikyti.

Jaunimas pas mus pradeda krutėti, šviestis, išsirašinėja laikraščiu, vienu žodžiu vilties kibirkstėlė žiba, tik, deja, nėra gerų vedėjų, kurie pagelbėtų, kurie uoliau ragintų. Tad galintiems tą darbą atlikti reikėtų nesėdėti.

M. A. Norkunas

Vienatinis Lietuvos išdirbėjas. Visokių ženklų draugystėm, o ypatinai: karkadų guzikų metalu, o a smėliu ir padengtuose luitidų, žarpu, vėliavų ir karunu. Mums pavestus darbus atliekame artist.

166 MELROSE ST., MONTELLO, MASS.

TANANEVICZ SAVINGS BANK

JONAS M. TANANEVIČIA, Sav.

3249-53 S. Morgan Street, Chicago, Ill.

PRIMA pinigų taupinimui nuo vieno Dolerio iki didžiųjų sumų ir moka už juos 3 procentą metams. Procentus išmoka du sykiu per metą, balandžio 1 d. ir spalio 1 diena.

SKOLINA pinigų pirkimui ir statymui namų Chicagos mieste.

PERKA ir parduoda namus ir lotus ir stato kitiems namus ir ūkus ant lėvų išmokesčių.

PERKA ir parduoda Morgečius ir Bondsus, nešančius 4, 5 ir 6 procentą.

ATVAŽIAVUSIEMS Chicagon išskolektuoja jų pinigų, paliktus kitose bankose.

ISMAINO ruskus pinigų ant amerikoniškų ir amerikoniškus ant ruskų.

BIZNIERIAMS duoda čekių knygeles, su kuriais tai ukejais jie apmoka algas, bilas ir visokias kitas išmokestas. Čekiai yra praktiškiausias ir lengviausias budas vedimo rokundų birozje. Jokis biznierių be bankos čekių negali šiadien atsakauti savo biznį vesti.

PADARO Dvierenastis ir visokius kitus rejentališkus raštus gerai ir pigiai.

PARSAMDO Bankines Skryzeles (Boxes) saugiausiai įrengtoje Bankoje, prie kurios nē vagis, nē ugnis negali prieiti.

Kas norite turėti savo pinigų saugioje vietoje, tai kreipkitės į šią Banką.

BANKOS VALANDOS:

Utarninkais, Ketvergais ir Subatomis nuo 8 ryto iki 9 vak. Panedėliais, Šeredomis ir Pėtnyčiomis nuo 8 ryto iki 6 vak. Nedėliomis nuo 9 ryto iki 1 po pietų.

"Kataliko" dienraščio generalės agentūros kur galima gauti pavienius num. po 2c.

CHICAGO, ILL.
S. Bartkus
922 W. 33rd St.

Mrs. A. Brazauckiene,
5957 So. State St.
M. J. Damijonaitis
901 W. 33rd St.

V. Daukša,
4513 So. Wood St.
M. M. Dudas
3815 S. Kedzie Ave.
Jagello's Pharmacy
4559 So. Hermitage Ave.

P. Kenutis,
3238 S. Halsted St.
J. J. Polekas
1802 W. 46th St.

A. S. Prečinskas,
2415 W. 46th St.
J. Raskavičius
3308 Wallace St.

K. Ražynas
2341 W. 23rd St.
Petrošius,
139 E. 107th St.

M. Šlikas,
135 E. 107th St.
M. J. Tananevics
670 W. 18th St.

M. G. Valaskas
340 Kensington Av.

M. Wabol,
1700 N. Ashland Av.
A. L. Zacharevicia
2336 S. Oakley Ave.

SOUTH CHICAGO, ILL.
T. Trijonis
8756 Houston Av.

CHICAGO HEIGHTS, ILL.
P. Borneika
320 E. 14th St.

ROCKFORD, ILL.
K. Masalskis
1202 S. Main St.

WAUKEGAN, ILL.
Juoas Matulenas
1408 Lincoln Av.

HARTFORD, CONN.
J. Milauskas
23 Sheldon St.

LAWRENCE, MASS.
A. Ramanauskas
101 Oak St.

NEW HAVEN, CONN.
Kaz. Makarevici
2355 Wallace St.

WATERBURY, CONN.
K. Ch. Kazemakas
785 Bank St.

BALTIMORE, MD.
J. Filipavičius
437 S. Paca St.

LAWRENCE, MASS.
A. Ramanauskas
101 Oak St.

LOWELL, MASS.
A. Jankauskas
131 E. Merimack St.

MONTELLO, MASS.
B. P. Mikšinis
86 Arthur St.

Vyčių 1 Kuopa

BALTIMORE, MD.
Kaz. Žalinas,
628 Portland St.
NORWOOD, MASS.
Jonas Jakovicius
1048 Washington St.

SOUTH BOSTON, MASS.
Paulis Mikalauskas
248 W. 4th St.

WORCESTER, MASS.
M. Paltanavicius
15 Millbury St.

BROOKLYN, N. Y.
M. Balasuskas
119 Grand St.

A. Grudinskas
184 Grand St.
B. Juozapavičius
222 Berry St.

J. Derengowski
166 Grand St.
A. J. Plochocki
87 Grand St.

NASHUA, N. H.
Jonas Strauskas,
26 Washington st.

S. L. Zaponas
28 Washington St.

ELIZABETHPORT, N. J.
D. Boczkus
211 First St.

NEWARK, N. J.
V. A. Lešinskas
196 New York Av.

HARRISON, N. J.
Jurgis Svetulėvicius,
201 John St.

CLEVELAND, OHIO.
M. Simonis
1383 E. 30th St.

P. A. Senkys,
2120 St. Clair Ave.

YOUNGSTOWN, OHIO.
J. P. SABEL,
28 Murdock St.

PITTSBURG, PA.
P. Bataitis,
18 Sand St.

FOREST CITY, PA.
Jos. Dzikas,
BENTLEYVILLE, PA.
S. P. Mažetis

PITTSBURG, PA.
J. A. Ignolus
46 S. 2nd St.

SHENANDOAH, PA.
T. P. Križanauskas
102 E. Centre St.

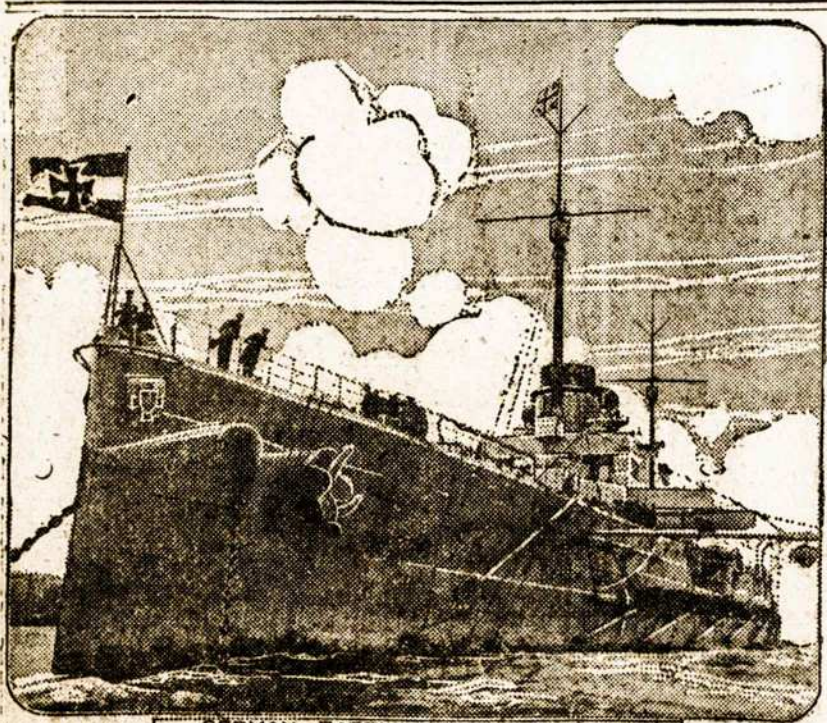
SCRANTON, PA.
J. Petrikys
1514 Ross Av.

PHILADELPHIA, PA.
Pr. Statkus
1306 Carlton St.

LONDON, ENGLAND.
M. Narvalaitis,
71 Mansfield St., Kingland Rd.

CRAIGNEUK WISHAW, SCOTLAND.
A. Simanakis,
8 Bina St.

Amerikos "LIETUVIŲ DIENRAŠČIO" ("Kataliko") važinėjantis agentas Stanislovas Smardakas lankysis šią savaitę po Spring Valley, Ill. Visų meldžia su reikalais į dienraščio administraciją kreipties prie jo. "L. D." ADMINISTR.

VOKIETIJOS SKRAIDUOLIS "GOEBEN", KURIS SU "BRESLAU" BUVO PASISLĖPĘS DARDA-NELIUOSE.

TELEGRAMOS.

GRAIKIJA KETINA
MOBILIZUOTI.

Paryžius, rugp. 17. — Romos laikraštis Tribuna sako, kad sužinojęs iš pasitikėtinų šaltinių, jogei Graikija gali pradėti umai mobilizuoti savo armiją. Pasirūšius Konstantinopolin paklausimą, kodel Turkija koncentruojanti Trakuose savo armiją. Jei negaus tinkamo atsakymo, tai Graikija imsianti mobilizuoti.

POPEŽIUS EINA
BLOGYN.

Roma, rugp. 17. — Dr. Marchiafava liepė popežiui neapleisti lovos ir ilsėtis, taipgi nieko nepriiminti audiencijon. Popežius susilpęs dėl didelių kaitrų ir turis podagrinių katarą.

ARMIJŲ AVANGARDAI
KERTASI.

Londonas, rugp. 17. — Didžiųjų armijų mušiai vis dar neprasidėjo. Kertasi jų tik mažesnės dalys. Ypač smarkus buvo susirėmimai Belgijoje. Nors vokiečių kariuomenės antpuoliai vis atmušama su dideliais jai nuostoliais, bet ji, gaudama sustiprinimų, atnaujina antpuolius. Į pietus nuo Namur vokiečiai buvo užklupę miestą Dinant. Francuzai, panaudoję greitai šaujamąs mašinas, išblaškė vokiečius ir nuvijo.

Alzacijos ir Lotaringijos pakraščiais tebeina smulkesnieji susirėmimai. Pagal pranešimus francuzai daugiausia turi viršų.

CARRANZA ŽENGIS Į
MEXICO RYTOJ.

Mexico, rugp. 17. — Rytoj, antradienį, Carranza iškilmingai eisias sostinė. Su juo eisias ir Villa su savo 20.000 kareivių. Viskas sostinėje esą tvarkoj, ir jokių plėšimų, nei girtuokliavimo nesą. Carranza liepęs sušaudyti kiekvieną, kurs vogs ką nors nuo žmonių. Tris kareivius už plėšimą jau sušaudė.

Huerta jau nukakęs Anglijon. Apsistojęs mieste Bristol.

BAISI ŽMOGŽUDYSTĖ.

Spring Green, Wis., rugp. 17. — Pereitą šeštadienį vienas nigeris papildė baisią piktadarybę. Regis, del pavarymo apie žarnystos, nigeris apliejo gazolinu aplinkui namą ir padegė. O viduj tuo tarpu šeimininkė, p-ni Wright, su dviem vaikais ir šešiais darbininkais valgė. Pašėlusiu greitumu visi namai buvo liepsnose. Viduj buvusieji žmonės bėgo per duris, šoko per langus. O padukėlis nigeris pasitiko bėgančius su kirviu. Išviso nigeris užmušė šešis ir sužeidė tris. Piktadaris buvo suimtas. Intuizui minia norėjo nušauti. Policija vos atmušė žmones.

DINAMITU SUPLAISĖ
VAGILIŲ URVĄ.

Williamson, W. Va., rugp. 17. — Penki banditai užmušė J. Shaler, Glem Alum Fuel kompanijos algų išmokė-

toją ir pavogė \$8.000. Policiantai vijosi plėšikus. Besivejant vienas policiantas buvo užmuštas ir du sužeisti. Plėšikai pasislėpė urve. Naktinėj atakoj dar du dektivu krito. Tuomet nutarta buvo mesti į urvą dinamito bombą. Bomba eksplodavus ir šaudymai iš urvo apsisusto. Policiantai in-ėjo urvan ir rado negyvus piktadarius. Iš pavogtųjų \$8.000 nerasta \$500.

Paryžius, rugp. 17. — Garsi p-ni Pierre Curie, lenkiskos kilmės, džiaugiasi iš rusų problemacijos ir sako, tai esąs žingsnis prie suvienijimo lenkų tautos ir susitaikymo su rusais.

Kas vakar dėjosi
ant karo lauko.

Japonija pasiuntė kaizeriui ultimatumą, kuriuo reikalaujama tuoj atsitraukti iš Tolimųjų Rytų visų karių garlaivių ir pavesti jai Kiao-Chou.

Kadangi povandeninis telegrafas tarp Europos ir Japonijos sunaikinta, tai perduoti ultimatumą Vokietijai apsiėmė Suv. Valstijos.

Anglija įsakė savo igūlai Pekine buti gatavai veikti išvien su japonais jei japonai paskelbs Vokietijai karą.

Kartu su ultimatumu Vokietijai Japonija paliepė Suvienytoms Valstijoms nusioti teikti visokias provizijas vokiečiams Tolimuose Rytuose.

Francuzai įveikė vokiečius ties Blamont. Čia francuzai buvo užpulti bavarų korpuso. Francuzai durtais atmušė vokiečius atgal. Nepasisekė vokiečiams ir ties Dinant, Belgijoje. Alzajoj, ties miestu Thann, francuzai paėmė nelaisvėn sužeistą vokiečių generolą von Diemling. Buvo tai komendantas penkioliktjo korpuso.

Vokiečių batalionai, ar jiems pasiseka ar ne, vis atnaujina savo antpuolius. Anglai sako, kad vokiečiai kasdien eina artyn savo nuopolio.

Orlaiviai buvo panaudoti francuzų ir vokiečių. Vokiečiai skraidė Namur padangėse, o francuzai Metz padangėse.

Serbai išblaškė austrų artileriją, besikeliančią per Savos upę. Ties Bielgradu serbai nuskandino du laivus, pilnu kareivių, besikeliant per Dunojų.

Iš Peterburgo pranešama, kad caras, carienė ir kiti caro šeimos nariai išvažiavo į Maskvą.

Iš Amsterdamo atėjo žinia, kad kaizeris išdumęs karo laukan.

Mieste Tokio ultimatumas padarė didelį ispūdį. Bet valdžia patarė gyventojams užsilaikyti ramiai.

Atėjo Paryžium pirmas traukinis su sužeistais francuzais ir vokiečių ulonais, nelaisvėn paimtais.

Iš Chicago.

"Vyčių" pramoga. Suvienytos Chicagos "Vyčių" kuopos vakar rengėsi išvažiuoti Market parkan. Del lietaus pikniko nebuvo. Vietoj to vakare Apveizdos Dievo parap. salėj atsiliko labai graži pramoga.

Pirmiausia buvo programos. Programo vedėju buvo kun. F. Kemešis. P-nas J. Gabrys kalbėjo apie "Vyčius". Dar kalbėjo A. Aleksandravičius. Prakalbas sekė vaikelių orkestra po vadovystę vargonininko p-nio Niekiaus. Įmanytinai gražu buvo žiūrėti ir klausyti tuos mažus vaikelius dailiai duduojant. Puikiai padainavo trio iš p-nios O. Poćenės ir pp. A. Pociaus ir A. Aleksandravičiaus.

Po programo buvo įvairiausių žaisimų ir kitokių prasimanymų. Rep.

Pradeda statyti naują
bažnyčią.

Šiandien prasideda darbai statymo naujos Apveizdos Dievo bažnyčios. Statyti naują bažnyčią parapijonai vienu balsu buvo nutarę pereitame parapijos susirinkime.

Apveizdos Dievo parapijoj klebonauja kun. M. Krušas, padedant kun. F. Kemešiui.

Geros kloties parapijai jų didžiame darbe. Rep.

Svečių prakalbos.

Svečių — kun. Gustaičio ir p. Gabrio prakalbos atsisbu rytoj, antradienį, šv. Mikolo A. parapijoj ant North Side. Tegu tenykščiai lietuviai turi domoj tą dalyką ir skaitlingai atsilanko į prakalbas.

Nušovė policiantą.

Anksti ši rytą nušauta policiantas G. Trumbull. Piktadarybė atsitiko nešlovės namų distrikte ties State ir 26 gat. Policiantas buvo bene tik norėjęs keliatą valkatelių suareštuoti ir į jį tuomet pasipylė šuviai. Ant vietos krito negyvas. Visi piktadariai išbėgiojo.

Naujas Savaitis Laikraštis
"ATEITIS"

Skiriamas daugiausiai jaunimo reikalams. Kadangi v.s. žmonijos gerėnės ateities viltis yra jaunimas, užtat kiekvienas privale rūpintis jaunimo apšvietimu. "ATEITIS" bus bėparatyviskas jaunimo laikraštis ir bėparatyviskas tar-
maus kultūriškoms jaunimo reikalams.
"ATEITIS" gvildens ir kitokius gyvenimo klausimus.
"ATEITIS" tils kodaugiausiai žinių apie mūsų jaunimo judėjimą ir veikimą. Taipgi tils daugybė ir kitokių žinių ir žinių iš Lietuvos ir iš viso pasaulio.
"ATEITIS" išleidinās nuo Naujų Metų kooperatyviška bendrovė "ATEITIS" inkoruota ant \$25,000.00 pagal Massachusetts valstijos tiesų reikalavimą.
"ATEITIS" bus 8 puslapių didumo ir prekiaus tikiai \$1.50 metams ir 85c. pusei metų. Į Lietuvą ir kitas užrubežines viešpatijas: \$2.00 metams ir \$1.25 pusei metų.
"ATEITIS" galima jau dabar užsisakyti žinomai adresu:

"ATEITIS"
366 W. BROADWAY, S. BOSTON, MASS.
(KAS PRIEŠIUS SAVO ANTRĄ, GAUS VIENĄ NUMERĮ PARI-
BEJIMUI DYKAI).

Garlaivyje.

Iš Kauno Nemunu į Kačerginę važiuoja jaunas žydžiukas su žydžiuke. Garlaivis "Birutė" susitinka su garlaiviu "Keistučiu". Žydukas klausia savo draugės:

— Klausyk, Sonia, ar žinai, kas tai yra Keistutis?

— Žinoma, kad žinau — atsako ši su pasididžiavimu. — Yra tai garlaivis arba mašina, kuri plaukia Nemunu iš Kauno į Jurbarką ir atgal.

— Nu, tai tu nieko nežinai, Sonia, tu esi paika, tu dar nesimokinai "historijos". Klausyk, aš tau papasakosiu: Keistutis buvo... buvo... tai lietuvių dievas, jis turėjo giminaite vardu Birutę. Jinai buvo labai graži ir patiko lietuvių dideliui karaliui Perkunui, kurs ją pavogė ir su jaja apsivedė. Tai, mat, kaip buvo... Rep.

Nesupratęs kaimietis ir
susipratęs miestelėnas.

Ties Šiauliais prilipo pilnas vagonas keleivių. Vienas miestelėnas kaip ims girties, kaip povas išvirkščiomis plunksnomis: "Aš, girdi, į nieką jau netikiu, aš esu bedievis".

Kaimietis: — Ei, ponuli, tamsta dar daugiau tiki, negu mes visi.

Miestelėnas: — Nu, aš į nieką jau netikiu.

Kaimietis: — Ei, ponulis, tamsta tiki esąs labai išmintingas, o mes visi į tai nei truputį netikime.

Visi ėmė juokties, o netikėlis tuojaus persikraustė į kitą vagoną.

Geras daktaras.

Žydas piniginius ateina pas žydą milijonierių.

— Žinai ką, aš tau galiu nurodyti gešeftą, kur gali milijonus pelnyti.

— Sakyk, koki?

rei paskyrei 10 milijonų

— Matai, tu savo duktekraičio. Leisk ją už manęs, aš ją paimsiu ir su 5 milijonais.

Tik ką išėjo iš po spaudos antra laida
DR. F. MATULAIČIO
TEISINGOS
PASLAPTIS
MOTERŲ LYTIŠKOS HIGIENOS
KNINGELĖ
Ši kningelė svarbu perskaityti kiekvienam. VYRŲ, MOTERŲ IR MIEGŲ. NAL. Ji visiems ligai naudinga ir žingeidi ji parasyta labai užimanti ir gausiai paveikianti. Prisiųsk 25c. krano ženkeliais, o tuojaus aplaikiš tą žingeidi kningelę. Adresuok:
M. G. VALASKAS
349 Kensington Ave. Chicago, Ill.

Antras Didelis Piknikas

Parengtas

DRAUGYSTĖS ŠVENTOS PETRONELES

NEDELIOJ, 23 d. RUGPIUČIO [AUG.], 1914 m.

NATIONAL GROVE (REISSIG'S), : : : RIVERSIDE, ILL.

Piknikas prasidės 9-tą valandą rytę

Įžanga : : : : : 25c. Porai

Nuodirdžiai užkvičiame visus lietuvius ir lietuvaites atsilankyti į tą mūsų puikų Pikniką, kur galėsite pasilinksminėti ir pakviepuoti tyru oru. Bus skanios užkandos, gardžių gėrymų, kvepiančių cigaryų ir puikaus pasilinksminimo iki sočiai. Užtikriname, kad visi būsite užganėdinti. Kas nebus, tai gailės.

PASARGA: Važiudami imkite 22 karus iki 40 Ave., nuo ten La Grange karus, kurie priveža iki daržo.

REIKALAVIMAS.

REIKALINGA LIETUVAITE STENOGRAFĖ IR TYPEWRITERE. KURI GALI GERAI UŽRASINĖTI, KUOMET ANGLISKAI DIKTUOJAMA IR VERSTI LIETUVISKAI AT-SISAUKITE:

"AMERIKOS LIETUVIŲ DIENRAŠČIO" Administracija.
3249 SO. MORGAN ST., CHICAGO.

REIKALINGA:— Lietuvaitė steno-grafe ir typewriter, kuri gali gerai užrašinėti, kuomet angliškai diktuoja-ma ir versti lietuviškai. Kreipkis, Swigart Land Co.
1249 First National Bank Bldg.
Chicago, Ill.
(8-9-10-11)

ANT PARDAVIMO.

GERA VIETA DEL KAR-
ČEMOS IR RESTORANO.

ANT PARDAVIMO MURINIS NAMAS LABAI GERŲ VIETŲ SALE TANANEVICZ SAVINGS BANK. GERA VIETA DEL LIETUVIO UŽSIDĖTI KARČEMĄ IR RESTORANĄ. ŠITOJ VIETŲ BUTU LABAI TINKAMA DEL GERO-ATSAKAN-CIO RESTORANO. AT-SISAUKITE TUOJAUS SEKAN-CIU ADRESU:

3249 S. Margan st., Chicago.

ANT PARDAVIMO:— Geras med-nis ant keturiu familijų namas, gerų Lietuvais apgyventoj. Apygardoj, ant Paulina gatvės, ant Town of Lake, ne toli lietuviškos bažnyčios, parduos už pigę prekę.

Atsisaukti į:—
M. J. TANANEVICIO Banka,
670 W. 18th St., Chicago, Ill.

ANT PARDAVIMO lotas labai ge-
roji vietoj tarp lietuvių apgyventa.
Lotas randasi ant 46th St. ir Wes-
tern Ave. Parsiduoda labai pigiai. At-
sisaukite: Juozapas Morkvinas 6059
Lafayette Ave. arba
TANANEVICZ SAVINGS BANK
(10-11-12)

VISI UŽSISAKYKITE
Amerikos Lietuvių Dienraštį
"KATALIKĄ"

Dienraštįj "Kataliką" žinios tilps daug greičiau ir plačiau; į visus pajudin-tus mūsų gyvenime klausimus kuoplačiausia atsiliapsime.

Dienraštis "Katalikas" yra bėparatyvis laikraštis ir prisilaikys ramaus kulturi-nio darbo, nesistengdamas kenkti nei vienai, nei antrai pakraipų pusei.

Todel dienraštįj "Kataliką" bus galima aiškiai ir plačiai nušviesti lietuvių, o ypač Amerikos naujokynuose gyvenančių, S. Valstijų ir kitų šalių gyvenimas, pa-duoti kuodaugiausia žinių iš Europos karo lauko ir visuomenės gyvenimo.

Dienraščiui "Katalikui" užvis labiausia rūpės tik lietuvių kultūrinis kilimas ir jų gerovė. Bet nebus vietos tautiškai neapykantai.

Dienraščio "Kataliko" tikslas — kelti apšvietimą tarpe lietuvių, siekis — lie-tuvių gerovė ir augščiausias kultūrinis laipsnis.

Taigi, kas prijaucia mūsų tikslams ir siekiams, kam rūpi kultūrinis Amerikos lietuvių kilimas, tas privale užsisakyti Amerikos Lietuvių Dienraštį "Kataliką". "Kataliko" dienraščio kaina sekanti:

Suv. Valstijose ir Canadoj, metams \$5.00.
pusei metų \$3.00.
trims mėnesiams \$1.75.

Užsienyje, Europoje ir kitur: metams \$7.00.
pusei metų \$4.00.

Prenumeratą siųsti šiuo adresu:

"KATALIKAS"
AMERIKOS LIETUVIŲ DIENRAŠTIS
3249 SO. MORGAN ST., CHICAGO, ILL.